

(ΣΧΕΔΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ)

**ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Ολομέλεια Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος,
Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, ΓΕΩΤΕΕ, Οικονομικό Επιμελητήριο

Περιεχόμενα:

A. Μέρος: Συγκρότηση Διεπιστημονικού Συμβουλίου για την προστασία του περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Σκοπός, Αντικείμενα Δραστηριότητας, Μηχανισμοί δράσης και μέσα για την πραγμάτωση των σκοπών, Πόροι

B. Μέρος: Θεματικές Κατηγορίες Δραστηριότητας

Γ. Μέρος: Κωδικοποίηση Προτάσεων

Αθήνα, Οκτώβριος 2007

A. ΜΕΡΟΣ. Συγκρότηση Διεπιστημονικού Συμβουλίου για την προστασία του περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Σκοπός, Αντικείμενα Δραστηριότητας, Μηχανισμοί δράσης και μέσα για την πραγμάτωση των σκοπών, Πόροι.

1. Γενικά. Στο πλαίσιο της κοινής προσπάθειας και της συνεργασίας των μεγαλύτερων επιστημονικών και συνδικαλιστικών φορέων της χώρας για την προστασία του περιβάλλοντος, αποφασίστηκε η συγκρότηση ενός Διεπιστημονικού Συμβουλίου (εφεξής Συμβούλιο) αποτελούμενο από τους Προέδρους των ως άνω φορέων ή τους αναπληρωτές τους με σκοπό τη συστηματική ανάδειξη των περιβαλλοντικών προβλημάτων που απασχολούν τη χώρα, την υποβολή προτάσεων για την άμεση και βιώσιμη αντιμετώπισή τους καθώς και την περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των πολιτών. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν επίσης ένας νομικός επιστήμονας, με ειδίκευση στο δίκαιο του περιβάλλοντος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και ένας πολιτικός μηχανικός με ειδίκευση ... , μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

2. Σκοπός. Η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος με προοπτική την εδραίωση μιας αειφόρου ανάπτυξης στη χώρα και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης σε όλες τις πολιτικές που χαράσσονται.

Το Συμβούλιο παρέχει αντικειμενικές και αξιόπιστες πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος της χώρας, την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και τη διοικητική πρακτική που ακολουθείται και εξασφαλίζει τη διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφορίας και την κατάλληλη ενημέρωση του κοινού. Το Συμβούλιο υποβάλλει προτάσεις στους αρμόδιους φορείς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς, που είναι αναγκαίες για την χάραξη ισόρροπων και αποτελεσματικών περιβαλλοντικών πολιτικών, παρακολουθεί και δημοσιεύει την εφαρμογή τους, σχολιάζει τα μέτρα που υιοθετούνται προς εφαρμογή των πολιτικών αυτών και δημοσιεύει ετησίως τα συμπεράσματά του. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί αποτελέσει ανεξάρτητο διεπιστημονικό σύμβουλο της Πολιτείας και να αποκτήσει μελλοντικά νομική αυτοτέλεια.

Ειδικότερα σκοποί του Συμβουλίου είναι:

1. Η συμβολή στη διαμόρφωση και εφαρμογή αποτελεσματικής πολιτικής περιβάλλοντος.
2. Η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού και των κοινωνικών φορέων για τη σημασία και το ρόλο της επιστημονικών φορέων στην προστασία του περιβάλλοντος .
3. Η δημιουργία ενός πόλου έλξης όλων των επιστημόνων και επιστημονικών φορέων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
4. Η ενίσχυση της διεπιστημονικής προσέγγισης σε ζητήματα αποτελεσματικής προστασίας του περιβάλλοντος.
5. Η προώθηση και η εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης στην Ελλάδα.
6. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών περιβάλλοντος
7. Η εκπόνηση μελετών και ερευνών εθνικής ή και περιφερειακής εμβέλειας για την προστασία του περιβάλλοντος
8. Η υποβολή τεκμηριωμένων προτάσεων προς τους αρμόδιους Φορείς Σχεδιασμού και άσκησης Πολιτικών

9. Η παροχή αξιόπιστων και έγκυρων στοιχείων για την κατάσταση του περιβάλλοντος και την εφαρμογή της συναφούς διεθνούς και κοινοτικής νομοθεσίας
10. Η ευρεία διάχυση αξιόπιστων περιβαλλοντικών πληροφοριών
11. Η δημιουργία δικτύου πληροφοριών και παρατηρήσεων σχετικά με το περιβάλλον
12. Η συνεργασία με εθνικούς, διεθνείς και κοινοτικούς οργανισμούς για θέματα περιβάλλοντος και διάχυσης πληροφοριών
13. Η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για θέματα του περιβάλλοντος διαμέσου της περιβαλλοντικής πληροφόρησης και της διαφάνειας της διοικητικής δράσης
14. Η Εφαρμογή και έλεγχος του κοινοτικού δικαίου περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εφαρμογή της Σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στην πληροφορία, τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη στον τομέα του περιβάλλοντος, στην εφαρμογή της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη και στην προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου.
15. Η ενίσχυση της περιβαλλοντικής διπλωματίας διαμέσου του κοινοτικού περιβαλλοντικού κεκτημένου

3. Άξονες Δράσης. Ιδιαίτερα έμφαση δίνεται σε άξονες δράσης : 1) φύση και βιοποικιλότητα 2) αλλαγή του κλίματος, 3) σχέση περιβάλλοντος και υγείας, 4) διαχείριση των φυσικών πόρων και των αποβλήτων 5) οικιστικό περιβάλλον

Άλλοι τομείς δράσης ενδεικτικά είναι:

- Η ποιότητα των υδάτων
- Η ποιότητα του αέρα
- Η κατάσταση και η χρήση του εδάφους
- Η εκπομπή ήχων
- Οι χημικές ουσίες
- Η προστασία των ακτών και του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

4. Μηχανισμοί δράσης. Το Συμβούλιο επικουρείται στο έργο του από δύο μόνιμες Επιτροπές: την Επιτροπή Αναφορών, η οποία δέχεται καταγγελίες από πολίτες και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως το WWF, για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η οποία θα εισηγείται στο Συμβούλιο, ανά περίπτωση, την προσφυγή στη δικαιοσύνη εξ ονόματος των φορέων που το απαρτίζουν και την Επιτροπή Προώθησης του Έργου και των Προτάσεων του Διεπιστημονικού Συμβουλίου, με σκοπό την ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Το Συμβούλιο επικουρείται επίσης από έκτακτες επιστημονικές επιτροπές, που συγκροτούνται με απόφαση της πλειοψηφίας των μελών του και στις οποίες ανατίθεται να γνωμοδοτούν για κάθε επιστημονικό ζήτημα σχετικό με τις δραστηριότητες του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο συνεργάζεται ενεργά και με άλλους φορείς για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας περιβάλλοντος καθώς και την προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών και διαδικασιών καθώς και της χρήσης και μεταφοράς τους εντός της χώρας

Ειδικότερα για τα θέματα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης συνεργάζεται με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για τα θέματα της

περιβαλλοντικής διπλωματίας με το Υπουργείο Εξωτερικών και για τα θέματα της πολιτικής προστασίας με το Υπουργείο Εσωτερικών.

5. Πόροι για την πραγμάτωση των σκοπών και δραστηριοτήτων του σωματείου είναι:

1. Εισφορές από τους επιστημονικούς φορείς που συμμετέχουν.
2. Κάθε είδους επιχορηγήσεις ελληνικών ή αλλοδαπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εσωτερικού ή εξωτερικού.
3. Κάθε άλλο έσοδο που περιέρχεται στην κυριότητα του Συμβουλίου σύμφωνα με το νόμο.

B. Μέρος: Θεματικές Κατηγορίες Δραστηριότητας

Οι θεματικές κατηγορίες στις οποίες, κατά κύριο λόγο, θα εστιάσει η δράση του Διεπιστημονικού Συμβουλίου ενδεικτικά είναι:

1. Αειφόρος Ανάπτυξη
  - Βιώσιμες Πόλεις
  - Βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων
2. Απόβλητα
  - Διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων
  - Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές
  - Μεταφορές Αποβλήτων
  - Συσκευασίες και απορρίμματα συσκευασίας
  - Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων
3. Αστική (πολιτική) Προστασία και Περιβαλλοντικά Ατυχήματα
  - Θαλάσσια Ρύπανση
  - Πολιτική Προστασία
  - Χημικά Ατυχήματα (Οδηγία Seveso)
4. Αστική ευθύνη για ζημίες που προκαλούνται στο περιβάλλον
5. Ατμόσφαιρα
  - Εκπομπές Αερίων Ρύπων
  - Μεταφορές και Περιβάλλον
  - Ποιότητα ατμόσφαιρας
6. Βιομηχανία και Τεχνολογία
  - Ρύπανση από βιομηχανικές εγκαταστάσεις
  - Οικολογικό Σήμα προϊόντων
  - Οικολογική διαχείριση και έλεγχος των επιχειρήσεων
  - Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων
  - Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις
7. Βιοτεχνολογία
8. Διεθνή Θέματα
  - Διεθνείς Συμβάσεις
  - Πράσινη Διπλωματία
9. Διεύρυνση και γειτονικές χώρες
  - Διασυνοριακή Ρύπανση
  - Οικονομική Ενίσχυση Υποψήφιων κρατών μελών
10. Έδαφος
11. Ενέργεια
12. Θόρυβος
  - Διαχείριση περιβαλλοντικού Θορύβου
  - Μείωση θορύβου από κύριες ηχητικές πηγές
13. Κλιματικές Αλλαγές
  - Εμπόριο Ρύπων
  - Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για τις Κλιματικές Αλλαγές
  - Προστασία της στιβάδας του όζοντος
14. Οικονομικά Περιβάλλοντος
  - Οικονομικά Εργαλεία
  - Πράσινοι Φόροι
15. Περιβαλλοντική Πληροφόρηση

16. Ποινική προστασία του Περιβάλλοντος

17. Πολιτιστικό Περιβάλλον
  - Αρχαιολογικοί Χώροι
  - Παραδοσιακοί Οικισμοί
  - Ιστορικά Μνημεία - Τόποι
18. Προστασία της Δημόσιας Υγείας
  - Ηλεκτρομαγνητική Ακτινοβολία
19. Ύδατα
  - Διαχείριση υδάτινων πόρων
  - Ποιότητα πόσιμου ύδατος
20. Φύση και Βιοποικιλότητα
  - Περιοχές Natura
  - Προστασία Οικοτόπων
  - Προστασία Άγριων Πτηνών
  - Προστασία Δασών
21. Χημικές Ουσίες
  - Ατυχήματα
  - Επικίνδυνες ουσίες και δημόσια υγεία
  - Ρύπανση θαλάσσιου περιβάλλοντος από εγκαταστάσεις ξηράς
  - Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα
22. Χρήσεις γης
  - Αστικό περιβάλλον
  - Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια
  - Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο περιβάλλον έργων και δραστηριοτήτων
  - Παράκτιες περιοχές
  - Στρατηγική εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον σχεδίων και προγραμμάτων

Γ. Μέρος: Κωδικοποίηση Προτάσεων

Το Διεπιστημονικό Συμβούλιο υιοθετεί τις προτάσεις που κατά καιρούς έχουν υποβληθεί από τους φορείς που το απαρτίζουν και κωδικοποιεί αυτές ως εξής:

Γενικές προτάσεις:

- 1) Να θεσπισθεί προληπτικός έλεγχος νομιμότητας από το Συμβούλιο της Επικρατείας των Νομοσχεδίων και των κανονιστικών αποφάσεων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στο φυσικό περιβάλλον. Ειδικότερα, να ορισθεί ότι διατάξεις σχεδίων νόμων που αφορούν στο περιβάλλον δεν εισάγονται για ψήφιση στη Βουλή, αν δεν έχει προηγηθεί έλεγχος συνταγματικότητας από το αρμόδιο Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση ψήφισης των διατάξεων παρά τη μη ύπαρξη γνωμοδότησης, ο Υπουργός ή οι Υπουργοί που πρότειναν τη ρύθμιση υπέχουν ατομικά ποινικές και αστικές ευθύνες.
- 2) Να ιδρυθεί Ενιαίος Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Πλούτου (δασών, δασικών εκτάσεων, αιγιαλού, παραλίας, ευαίσθητων οικοσυστημάτων) με αποστολή τη διατήρησή τους ως αγαθών κοινής χρήσης και την αποτροπή της καταστροφής τους από τις αυθαίρετες επεμβάσεις και από την εγκατάλειψη.
- 3) Να θεσπισθεί δικαίωμα του κάθε πολίτη, φορέα του δικαιώματος στο περιβάλλον να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγων σε δίκες για εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος
- 4) Η εκτός σχεδίου δόμηση να καταστεί εξαιρετικό μέτρο, όπως επιβάλλει το Σύνταγμα και να σταματήσει η δόμηση κάθε είδους να αποτελεί κανόνα στις εκτός σχεδίου περιοχές, οι οποίες αποτελούν πολύτιμο απόθεμα για την επιβίωση των σημερινών και μελλοντικών γενεών. Να καταργηθούν άμεσα οι παρεκκλίσεις αρτιότητας κάτω των τεσσάρων στρεμμάτων. Επισημαίνεται ότι ήδη με πρωτοβουλία του ΤΕΕ έχει συσταθεί Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, καθηγητές Πανεπιστημίου και εξειδικευμένοι επιστήμονες, δικηγόροι και μηχανικοί, οι οποίοι συστηματικά τα τελευταία χρόνια ασχολούνται με τα ως άνω ζητήματα, προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους για την αντιμετώπιση της εκτός σχεδίου και της αυθαίρετης δόμησης.
- 5) Να κυρωθούν αμέσως οι δασικοί χάρτες για όλη τη χώρα
- 6) Να ιδρυθεί Ενιαία Υπηρεσία Κατεδάφισης Αυθαιρέτων όλων των κατηγοριών
- 7) Να κατεδαφίζονται άμεσα τα αυθαίρετα που ανεγείροντα σε δάση, δασικές εκτάσεις, αιγιαλούς, ορεινά τοπία και ευαίσθητα οικοσυστήματα.
- 8) Να υπάρξει άμεση αυστηροποίηση των προβλεπόμενων στο ν. 1650/1986 και στο Π.Κ ποινών για πράξεις καταστροφής, ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος και για εμπρησμό δασών. Επιβολή ποινής φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών και πρόβλεψη επιβαρυντικών παραμέτρων σε περιπτώσεις υποτροπής και παράβασης καθήκοντος εκ μέρους υπευθύνων για την προστασία του περιβάλλοντος
- 9) Να εισαχθεί ως παρεπόμενη ποινή σε περιπτώσεις εγκλημάτων κατά του περιβάλλοντος, η δήμευση των οργάνων και των μέσων των εγκλημάτων κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων ρυπογόνων επιχειρήσεων

- 10) Να δημιουργηθεί αυτοτελές Υπουργείο Περιβάλλοντος με ουσιαστικές αρμοδιότητες. Δεν νοείται τους αιγιαλούς να διαχειρίζεται το Υπουργείο Οικονομικών τα δε δάση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- 11) Να χαρακτηρισθούν ως κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου, εκτάσεις στην Αττική αναγκαίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, όπως τα Στρατόπεδα, οι διαχειριζόμενες από την ΚΕΔ και την εταιρεία Ολυμπιακά Ακίνητα εκτάσεις, οι αδιάθετες εποικιστικές εκτάσεις κλπ.
- 12) Να διανεμηθεί από το αρμόδιο Υπουργείο ο Ν. 3422/05 που κύρωσε τη διεθνή σύμβαση Άαρχους, για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη, ώστε όλοι οι πολίτες να γνωρίζουν τα περιβαλλοντικά τους δικαιώματα.
- 13) Να συσταθεί επιτροπή αποτελούμενη από μέλη του ΤΕΕ και του ΔΣΑ για την κωδικοποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά στο περιβάλλον και να διανεμηθεί δωρεάν.
- 14) Να συσταθεί ομάδα εξειδικευμένων δικηγόρων και μηχανικών, με σκοπό την άμεση προσφυγή στη Δικαιοσύνη, στις περιπτώσεις προσβολής του περιβάλλοντος κατά παράβαση του Συντάγματος και των νόμων. Ήδη, η Επιτροπή Αναφορών επικουρεί στο έργο της το Διεπιστημονικό Συμβούλιο.
- 15) Να ζητηθεί από τους Έλληνες Δικαστές να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων, προστατεύοντας το Σύνταγμα και τους νόμους, αναλογιζόμενοι τις μεγάλες ευθύνες τους. Η Ελληνική Κοινωνία προσδοκά πολλά απ' αυτούς, που έταξαν εαυτούς να απονέμουν Δικαιοσύνη με πνεύμα ισότητας με βάση τη συνείδησή τους.
- 16) Να προγραμματισθούν, σε συνεργασία με άλλους φορείς, επιστημονικές συναντήσεις και εκδηλώσεις σε όσο το δυνατόν περισσότερες γειτονιές, για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών. Ήδη, η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση αποτελούν βασική αποστολή του Διεπιστημονικού Συμβουλίου

Ειδικότερες προτάσεις:

- 1) Αναθεώρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Απόσυρση της πρότασης αναθεώρησης από την κυβέρνηση (Ιανουάριος 2007)
- 2) Σχέδιο Νόμου περί αιγιαλού και παραλία. Δεν εισήχθηκε στη Βουλή προς ψήφιση μετά από παρέμβαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας και εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Φεβρουάριος 2007)
- 3) Σχέδιο Νόμου περί αναστολής κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών εντός δασών και δασικών εκτάσεων μέχρι την κατάρτιση και κύρωση των δασικών χαρτών. Αποσύρθηκε μετά από την παρέμβαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (Ιούνιος 2007)
- 4) Αίτημα δημοσιοποίησης και διαβούλευσης με το ενδιαφερόμενο κοινό των πρόσφατων προτάσεων ΕΤΑ για την αξιοποίηση τουριστικών και άλλων ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο και λήψης αποφάσεων από την Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη (Αύγουστος 2007). Καμία ανταπόκριση δεν υπήρξε από την ΕΤΑ

- 5) Προτάσεις που δημοσιεύτηκαν με αφορμή τις καταστροφές που σημειώθηκαν εξαιτίας των πρόσφατων πυρκαγιών:

Συγκεκριμένα:

- 1) Να ληφθούν άμεσα μέτρα για την εφαρμογή των δέκα προτάσεων της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας, του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας που δόθηκαν στη δημοσιότητα στις 4.7.2007, προτάσεις που αποδεικνύονται εξαιρετικά επίκαιρες και αποσκοπούν στην αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος στη χώρα, στη θεσμική και ουσιαστική κατοχύρωση του δασικού οικοσυστήματος και την αποτροπή δημιουργίας προσδοκιών από την καταστροφή του.
- 2) Να επανασχεδιασθούν και να ανασυγκροτηθούν οι πληγείσες περιοχές με τρόπο βιώσιμο, να αποτελέσουν πρότυπο ανάπτυξης στη Μεσόγειο, να ενισχυθούν πρότυπες επενδύσεις στη μεταποίηση, να δημιουργηθούν πρότυποι οικισμοί ενταγμένοι στο φυσικό περιβάλλον, εναρμονισμένοι με την αρχιτεκτονική παράδοση και με βάση τον βιοκλιματικό σχεδιασμό.
- 3) Κάθε αναπτυξιακό μέτρο να λαμβάνεται μετά από διάλογο με τους κατοίκους, τους ΟΤΑ και τους φορείς της περιοχής, με διαδικασίες ουσιαστικές πλην, όμως, σύντομες.
- 4) Να υπάρξουν τρεις προγραμματικές φάσεις: άμεση, πενταετίας, εικοσαετίας. Η λήψη μέτρων για κάθε μία να μην ακυρώνει τα μέτρα της επόμενης και να διασφαλιστεί εκ των προτέρων η χρηματοδότηση και των τριών φάσεων.
- 5) Να συμπληρωθούν με στοχευμένες δράσεις και μέτρα οι διατυπώσεις του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου και των Ειδικών Πλαισίων (τουρισμού, βιομηχανίας και ΑΠΕ) που ήδη έχουν δοθεί σε δημόσια διαβούλευση [και για τα οποία υπάρχει ήδη μια πρώτη τοποθέτηση του ΤΕΕ], για όλες τις περιοχές της Χώρας, τόσον τις πληγείσες όσο και τις υπόλοιπες.
- 6) Στο πλαίσιο των προβλεπόμενων ρυθμίσεων, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται η σταδιακή κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, ο έλεγχος των οικοδομικών Συνεταιρισμών, η άμεση κατεδάφιση των αυθαιρέτων, η κατάργηση κάθε διάταξης που έμμεσα τα διατηρεί.
- 7) Να γίνει άμεσα προκαταρκτική εκτίμηση των κινδύνων και αιτιών πλημμύρας στις πληγείσες περιοχές. Η αξιολόγηση αυτή θα αποτελέσει τον οδηγό για την υλοποίηση των αντιπλημμυρικών, αντιδιαβρωτικών και ενάντια στις κατολισθήσεις έργων. Η Ελλάδα έχει την ευκαιρία να εφαρμόσει πρώτη πριν την παρέλευσης της προθεσμίας ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, τη νέα οδηγία της ΕΕ για τις πλημμύρες.
- 8) Να γίνει άμεσα και με επιστημονικά απολύτως έγκυρο τρόπο η καταγραφή των ζημιών στα κτίρια που δεν έχουν υποστεί ολοκληρωτική καταστροφή, ώστε να υπάρξει ουσιαστική και ασφαλής αποκατάσταση. Με πρωτοβουλία του ΤΕΕ συντάχθηκε τις προηγούμενες ημέρες ένας πρώτος οδηγός για τη συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν την απομείωση φέρουσας ικανότητας μικρών κτιρίων (από σκυρόδεμα ή τοιχοποιία) μετά από πυρκαγιά. Ο οδηγός έχει ήδη σταλεί στα περιφερειακά τμήματα του ΤΕΕ και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του (<http://portal.tee.gr>). Στο πλαίσιο αυτό προγραμματίζονται ειδικά σεμινάρια για τους μηχανικούς στις περιοχές που επλήγησαν, εκπονείται από το ΤΕΕ, σε συνεργασία με το ΕΜΠ, «Πρακτικός Οδηγός» για την αντοχή και τις επισκευές μικρών κτιρίων που έχουν πληγεί από πυρκαγιά και ολοκληρώνεται διεθνής διαγωνισμός που προκήρυξε το ΤΕΕ, σε συνεργασία με την UIA (Διεθνή Ένωση Αρχιτεκτόνων), για την άμεση εγκατάσταση πληθυσμών πληγέντων από καταστροφές σε σύγχρονα κτίσματα με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- 9) Η συγκράτηση και ενίσχυση του πληθυσμού στις περιοχές που επλήγησαν έτσι ώστε να αποφευχθεί η εσωτερική μετανάστευση. Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται τα γενικά μέτρα που εξαγγέλλονται να συμπληρωθούν με άλλα τοπικής κλίμακας, ικανά να υποστηρίξουν ηθικά, ψυχολογικά και

οικονομικά τους κατοίκους. Όλα τα μικρά, αλλά σημαντικής έκτασης και σημασίας έργα που πρέπει να γίνουν την πρώτη και κρίσιμη πενταετία για την αποκατάσταση των ζημιών και για την ενίσχυση της ικανότητας αντίστασης του περιβάλλοντος, πρέπει να γίνουν από τον τοπικό πληθυσμό. Με τον τρόπο αυτό, αφενός, θα διασφαλιστεί η απαραίτητη για την επιβίωση απασχόληση και, αφετέρου, θα οικοδομηθεί μια καλύτερη σχέση των ανθρώπων με τον τόπο τους. Σε κάθε περίπτωση θα χρειαστεί η υποστήριξη τους από επιστημονικές ομάδες συγκροτημένες από πολλές ειδικότητες, οι οποίες θα πρέπει να λειτουργούν με την ευθύνη και την εποπτεία των Δήμων και των Δημοτικών Διαμερισμάτων. Τα έργα στα οποία αναφερόμαστε είναι: ανοικοδόμηση κατοικιών, μικρά έργα οδοποιίας, αρδευτικά έργα, υδραυλικά έργα αντιπυρικής θωράκισης και συγκράτησης της απορροής των βροχοπτώσεων, «ομαλής» λειτουργίας των ρεμάτων, έργα προστασίας από κατολισθήσεις, συγκράτηση των φερτών υλών, χαμηλά φράγματα, κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, ξυλοφράγματα, περιφερειακές των οικισμών αντιπυρικές ζώνες από πλατύφυλλα ανθεκτικά στην πυρκαγιά δένδρα, καθαρισμοί δασών από σκουπίδια και από τα καμένα, κλπ.. Οι ίδιες επιστημονικές ομάδες θα πρέπει να συνδράμουν τους κατοίκους στην κατάρτιση σε νέες μορφές αγροτικής οικονομίας, όπως η «βιολογική» κτηνοτροφία, η χωροταξική κατανομή του ζωϊκού κεφαλαίου ανάλογα με τη βοσκοφόρτωση και βοσκοϊκανότητα κάθε περιοχής, η συνδυαστική εφαρμογή παραδοσιακών γεωργικών μεθόδων με σύγχρονες απόψεις για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος, ώστε η γεωργία να συμβάλει στην οικονομική αναγέννηση της πληγεισών περιοχών με φιλικές για το περιβάλλον και ταυτόχρονα κερδοφόρες μεθόδους.

- 10) Ανάλογοι τύποι αειφόρου γεωργίας και βέλτιστες πρακτικές μπορούν να ακολουθηθούν σε όλο το δίκτυο των προστατευόμενων φυσικών περιοχών του δικτύου Natura 2000
- 11) Να ενισχυθεί η προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς έτσι ώστε να υποστηριχθεί η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη στις πληγείσες περιοχές.
- 12) Να αποκατασταθεί άμεσα ο χώρος της αρχαίας Ολυμπίας, ο βιότοπος του Καϊάφα. Να ληφθούν σύγχρονα προληπτικά μέτρα προστασίας για τη διατήρηση ανέπαφου του πολιτιστικού μας πλούτου στο διηλεκές. Να συνταχθούν άμεσα σχέδια διαχείρισης για τους αρχαιολογικούς χώρους με στόχο τη βιώσιμη προστασία τους
- 13) Να κηρυχθούν τα καμένα δάση άμεσα αναδασωτέα, χωρίς παρεκκλίσεις ή εξαιρέσεις
- 14) Να τηρηθεί αυστηρά η διάταξη για την απαγόρευση της βοσκής εντός των καμένων εκτάσεων καθώς τα δάση κατά το μεγαλύτερο μέρος τους θα αναγεννηθούν με φυσικό τρόπο σε 15 - 20 χρόνια.
- 15) Να απαγορευθεί η θήρα για όσα χρόνια είναι αναγκαίο σε ολόκληρη την Πελοπόννησο και την Εύβοια
- 16) Να εκπονηθούν ή να προσαρμοσθούν οι εγκεκριμένες ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για τις περιοχές του δικτύου Natura που καταστράφηκαν με τη συνδρομή ειδικών επιστημόνων, υπό την εποπτεία της αρμόδιας Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, της αντιστοιχίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Γραφείου Περιβάλλοντος.
- 17) Να επανασχεδιασθούν οι ενεργειακές εγκαταστάσεις, οι υποδομές για τις οδικές και σιδηροδρομικές συνδέσεις, κατά προτεραιότητα στις καμένες περιοχές και ακολούθως σε όλη τη χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο που έχουν αυτές.
- 18) Να συνταχθούν οι δασικοί χάρτες για το σύνολο της χώρας ως το 2009 (ανεξάρτητα εάν θα εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση του έργου, 90.000.000, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ από το Υπουργείο Ανάπτυξης).

- 19) Ειδικότερα για τις καμένες περιοχές, μόνες που δεν έχει γίνει πρόσφατη πτήση για την παραγωγή ορθοφωτοχαρτών, να αξιοποιηθούν, πέραν της αεροφωτογράφισης, πρόσφατες δορυφορικές εικόνες και οι ορθοφωτοχάρτες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.
- 20) Να κυρωθούν οι δασικοί χάρτες που έχουν ήδη συνταχθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Κτηματολογίου μέσα στο 2008.
- 21) Να ολοκληρωθεί το Εθνικό Κτηματολόγιο μέσα στα επόμενα δώδεκα χρόνια. Να προκηρυχθούν άμεσα οι 107 ΟΤΑ, συμπεριλαμβάνοντας το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων ανά ΟΤΑ / Πρωτεύουσα Νομού, δηλαδή και τις περιαστικές, αγροτικές, δασικές περιοχές.
- 22) Να συσταθεί συντονιστικός φορέας δασοπροστασίας, στον οποίο θα μετέχουν όλοι οι συναρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες (Πυροσβεστικό Σώμα, Δασική Υπηρεσία, ΟΤΑ, εθελοντές δασοπυροσβέστες, ακόμα και οι ένοπλες δυνάμεις) και θα ασχολείται με τον σχεδιασμό, την πρόληψη, την καταστολή και την κινητοποίηση ανθρώπων και υλικών «πόρων».
- 23) Να υλοποιηθούν και όσες άλλες προτάσεις είναι επίκαιρες από το ομόφωνο διακομματικό πόρισμα της Βουλής του 1993.
- 24) Να συσταθεί επικουρικά προς το συντονιστικό φορέα Μόνιμη Επιστημονική Αντιπυρική Επιτροπή με έργο τη συλλογή, σύνθεση, ερμηνεία και δημοσιοποίηση όλων των στοιχείων για τις μεγάλες πυρκαγιές, την τεκμηρίωση και εφαρμοσμένη έρευνα, τη σύνταξη συστάσεων μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής με προτάσεις οικονομικές, εκπαιδευτικές, πολιτικές, την άμεση σύνταξη (εφαρμοζόμενου) σχεδίου Έκτακτης Αντιπυρικής Ανάγκης κ.α.
- 25) Να αναπτυχθούν και εγκατασταθούν ηλεκτρονικά συστήματα άμεσου εντοπισμού δασικών πυρκαγιών, αξιοποιώντας έρευνες και μεθόδους που ήδη έχουν αναπτυχθεί στην Ελλάδα (πανεπιστημιακά ιδρύματα, Αστεροσκοπείο κλπ.).
- 26) Να εφοδιαστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση, με σύστημα πιθανολόγησης πυρκαγιάς συναρτήσει της πυροτρωτότητας κάθε περιοχής (η πυροτρωτότητα εξαρτάται από μετεωρολογικές συνθήκες: προβλεπόμενη ταχύτητα ανέμων, θερμοκρασία και υγρασία ατμόσφαιρας, καθώς και από εγγενείς παράγοντες: πυκνότητα και ευφλεκτότητα ύλης, διαθεσιμότητα δασικών οδών, λειτουργία παρατηρητηρίων και περιπολιών, καθαρισμός ξερής ύλης, εκπαίδευση και άσκηση πληθυσμού, βαθμός ετοιμότητας συνεργαζόμενων παραγόντων).
- 27) Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατές πηγές χρηματοδότησης από την ΕΕ: Ταμείο Αλληλεγγύης, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Γ ΚΠΣ 2000- 2006 (στην επικείμενη τελευταία αναθεώρησή του θα πρέπει να δοθεί έμφαση στα αντιπυρικά και αντιπλημμυρικά έργα καθώς και σε γεωργικές αποζημιώσεις), ΕΣΠΑ και Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 (ενίσχυση του μέτρου 126 «αποκατάσταση γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές», ενίσχυση των μέτρων που προβλέπουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση περιβαλλοντικού κινδύνου, σε έργα περιβαλλοντικής προστασίας και κοινωνικών υποδομών, στην ενίσχυση των τεχνικών υποδομών